

Röda Korset

UNGDOMSFÖRBUNDET

Ordlista förklaringar & definitioner av begrepp i policyhögen

Arvodering är en ekonomisk ersättning, ofta kopplad till ett förtroendeuppdrag som till exempel en styrelsepost som ordförande.

Fairtrade är en oberoende produktmärkning som skapar förutsättningar för odlare och anställda att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Det innebär alltså att varan är schysst tillverkad, att de som tillverkat den har schyssta villkor och skälig lön samt främjar också demokratin, organisationsrätten samt miljöhänsyn i produktionen. Barnarbete och diskriminering motverkas.

Funktionsvariation eller funktionalitet är båda två exempel på normkritiska sätt att beskriva funktionsnedsättning. Alla har en funktion och därmed en funktionsvariation, men den kan variera i förhållande till normen¹. Ordet funktionsvariation används för att beskriva den fysiska, psykiska eller kognitiva variationen som finns hos människor utan att värdera denna variation i en benämning som till exempel nedsatt eller fullkomlig, frisk eller sjuk.

Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. *Ekologisk hållbarhet* innebär att bevara jordens ekosystem och livsbärande kraft i ett stabilt klimat och en förutsättning för att uppnå social hållbarhet. *Social hållbarhet* innebär att de mänskliga rättigheterna är tillgodosedda i ett resilient, inkluderande och fredligt samhälle. *Ekonomisk hållbarhet* innebär att hushålla med materiella och mänskliga resurser på lång sikt.²

Ideologi är idéer om hur en organisation (eller ett samhälle) är uppbyggt och vilka värderingar som finns inom organisationen. En organisation som Röda Korsets Ungdomsförbund kan genom sin ideologi, och med t.ex. ideologiutbildningen, beskriva varför vi är organiserade som vi är och vad organisationen vill uppnå genom sin existens.

Intersektionalitet är en teori om hur olika former av diskriminering samverkar³. Diskriminering är orättvis behandling av en person på grund av t.ex. kön, könsidentitet eller könsuttryck, rasifieringsprocesser, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, ålder, socioekonomisk status eller klass. Teorin visar på att diskriminering sker intersektionellt, alltså att olika förtryck överlappar med varandra, och skapar särskilda dimensioner av förtryck när en person tillhör flera normbrytande grupper. Genom att använda ett *intersektionellt perspektiv* synliggör vi - och kan arbeta utifrån vetskapen om - att personers erfarenheter påverkas av flera identitetskategorier som har effekt på varandra.

Missförhållande är ett tillstånd eller en handling som inte anses rättvist mot en enskild person. Till exempel kan missförhållande vara när ett barn blir slagen eller retad, och barnets rättigheter inte värnas.

Mångfald innebär att var och en är en unik individ, men som har lika rättigheter och möjligheter.

¹ <https://www.funktek.se/ordlista/>

² Definition från [Svenska Röda Korsets hållbarhetspolicy](#) i enlighet med FN:s rapport "Our Common Future", Brundtland, 1987.

³ [Svenska Akademiens Ordlista](#)

Mångfaldsarbete handlar om att främja en öppen kultur inom alla områden och på alla nivåer i organisationen. Att vår organisation ser, förstår, värdesätter och tar tillvara individers olikheter, både i vår egen verksamhet och i extern verksamhet.

Pronomenrunda innebär att varje person i gruppen får tala om vilket pronomen en vill bli tilltalad med. Pronomen är till exempel hen, hon, han, den och så vidare, det en vill bli kallad när en blir talad om i tredje person. Exempelvis "Kan du be hen där att skicka godisskålen". Hen och den är exempel på könsneutrala pronomen. Under pronomenrundor får en såklart säga "pass" om en inte vill eller kan välja pronomen. Precis som det kan kännas viktigt att någon säger ens rätta namn, så kan en person tycka att det är viktigt att bli tilltalad med rätt pronomen.

Rasifieringsprocesser Rasifiering förklarar hur rasistiska idéer skapas, utifrån ett 'vi' och 'dem' där 'viet' tillskriver människor i den föreställda andra gruppen en 'ras' och vissa egenskaper. Rasifieringsprocesser är det som sedan skapar grupper och rasidentiteter. Begreppen kommer från postkolonial teori.

Tillgänglighet Utifrån våra olika funktionsvariationer har vi olika behov. Tillgänglighetsperspektivet är ett mått på att alla människor ska kunna vara med i t.ex. organisationer utifrån våra olika förutsättningar. Exempel på en tillgänglig lokal kan vara att alla kan ta sig fram, höra, se och gå på toaletterna med samma möjligheter. Med tillgänglighet menar vi på Röda Korsets Ungdomsförbund att vi strävar efter att alla i samtliga arrangemang ska kunna delta på lika villkor.

Vill du läsa- och lära dig mer? Kolla in dessa nedanstående hemsidor!

<https://www.diskriminering.se/> Byrån mot diskriminering.

www.fairtrade.se FAIRTRADE 's hemsida.

www.funktek.se Ett Arvsfondsprojekt om att göra museum tillgängliga för fler.

www.rfsl.se Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter.